

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم

گروه آمار

پایان نامه کارشناسی ارشد آمار گرایش آمار ریاضی

مطالعه ای بر خواص سیستم‌های منسجم بر مبنای توزیع‌های طول عمر باقیمانده

استاد راهنما:

دکتر مجید اسدی

پژوهشگر:

نفیسه بازاری

مهرماه ۱۳۸۹

دانشگاه اصفهان
دانشکده علوم
گروه آمار

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی آمار گرایش آمار ریاضی

خانم نفیسه بازاری

تحت عنوان

مطالعه‌ی ای بر خواص سیستم‌های منسجم بر مبنای توزیع‌های طول عمر باقیمانده

در تاریخ ۸۹/۷/۲۸ توسط هیأت داوران زیر بررسی با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

امضاء

۱- استاد راهنمای پایان‌نامه دکتر مجید اسدی با مرتبه‌ی علمی استاد

امضاء

امضاء

۲- استاد داور داخل گروه پایان‌نامه دکتر مهدی توانگر با مرتبه‌ی علمی استادیار

امضاء

امضاء

۳- استاد داور خارج از گروه دکتر مجید رضائی با مرتبه‌ی علمی استادیار

امضای نماینده گروه

امضاء

تقدیم به پدر و مادره که شمع وجودشان در آتش

عشق سوخت تا گام هایم در راه رسیدن به هدف

هیچگاه لرزان نباشند.

از جناب آقای دکتر مجید اسدی که در تمام مراحل

این تحقیق مشوق و راهنمای من بودند تقدیر و

تشکر می‌نمایم.

چکیده

علامت سیستم یک ابزار مفید برای مطالعه و مقایسه سیستم‌های منسجم می‌باشد. علامت یک سیستم با طول عمر مؤلفه‌های مستقل و هم‌توزیع (iid) برداری است که i امین مؤلفه آن برابر با احتمال آن است که i امین شکست مؤلفه-ها باعث از کار افتادن سیستم شود. در این پایان نامه به مطالعه قابلیت اعتماد سیستم‌های منسجم و خواص طول عمر چنین سیستم‌هایی بر مبنای علامت سیستم می‌پردازیم. ابتدا حالتی را در نظر می‌گیریم که در آن اجزای سیستم iid هستند، سپس نتایج را به حالتی که مؤلفه‌ها تبادل پذیرند تعمیم می‌دهیم. بویژه برای سیستمی دلخواه با اندازه m ($m < n$) با مؤلفه‌های با طول عمر تبادل پذیر نشان می‌دهیم که توزیع طول عمر m مؤلفه‌ای را می‌توان به صورت آمیخته‌ای از توزیع سیستم‌های k از n نوشت.

همچنین با استفاده از مفهوم علامت نمایش‌های آمیخته برای تابع قابلیت اعتماد باقیمانده عمر و زمان غیر فعال بودن یک سیستم منسجم، تحت شرایطی بر روی وضعیت مؤلفه‌ها یا سیستم، بر حسب توابع قابلیت اعتماد باقیمانده عمر یا زمان غیر فعال بودن سیستم‌های k از n به دست می‌آوریم.

سپس مفهوم علامت سیستم به نسخه‌های کاربردی این مفهوم در زمینه قابلیت اعتماد پویا بسط داده شده و کاربرد علامت پویا در عمل مهندسی burn-in مورد بررسی قرار گرفته است.

علاوه بر این مفهوم علامت توأم دو سیستم منسجم که مؤلفه‌های مشترک دارند ارائه شده و خواص قابلیت اعتماد سیستم‌های منسجمی که مؤلفه مشترک دارند مورد مطالعه قرار می‌گیرد. بویژه تحت فرض iid بودن طول عمر مؤلفه‌ها یک نمایش شبه آمیخته برای توزیع طول عمر توأم دو سیستم بر اساس علامت توأم مورد بررسی قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: آماره‌های ترتیبی، ترتیب تصادفی، ترتیب تصادفی دو متغیره، ترتیب ماتریس، سیستم k از n ، علامت، نرخ خطر، burn-in

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: تعاریف و مفاهیم پایه	
۱-۱ مقدمه	۱
۲-۱ سیستم منسجم	۲
۳-۱ علامت سیستم منسجم	۶
۴-۱ مفاهیم اساسی نظریه قابلیت اعتماد	۷
۵-۱ ترتیب‌های تصادفی	۱۰
فصل دوم: علامت سیستم منسجم و کاربرد آن در مقایسه سیستم‌ها	
۱-۲ مقدمه	۱۵
۲-۲ نمایش آمیخته طول عمر سیستم‌های منسجم	۱۶
۳-۲ قضایای حفاظت بر اساس ویژگی‌های علامت سیستم	۱۹
۴-۲ مقایسه سیستم‌ها با اندازه‌های متفاوت بر اساس مؤلفه‌های با طول عمرهای iid	۲۲
۵-۲ نتایج تحت فرض تبادلی پذیری و تبادلی پذیر	۲۸
۶-۲ ترتیب‌های تصادفی برای مؤلفه‌های تبادلی پذیر	۳۳
فصل سوم: مقایسه تصادفی سیستم‌های منسجم شرطی	
۱-۳ مقدمه	۳۹
۲-۳ نمایش آمیخته باقیمانده عمر سیستم‌های استفاده شده	۴۰
۳-۳ مقایسه تصادفی باقیمانده‌های عمر به شرط از کار افتادن حداکثر $1-I$ مؤلفه	۵۲
۴-۳ مقایسه تصادفی زمان‌های غیر فعال بودن به شرط از کار افتادن حداقل I مؤلفه	۵۵

۵-۳ نمایش آمیخته‌ی باقیمانده عمر سیستم‌های استفاده شده با یک شرط اضافی ۵۸

۶-۳ نتایج درباره علامت سیستم شرطی ۶۵

فصل چهارم: علامت‌های پویا و کاربرد آن‌ها در مقایسه قابلیت اعتماد سیستم‌های نو و کارکرده

۱-۴ مقدمه ۷۷

۲-۴ علامت‌های پویا برای یک سیستم در حال کار با k مؤلفه از کارافتاده ۷۸

۳-۴ نسخه‌های پویای مفاهیم سالخوردگی ۸۴

۴-۴ علامت‌های پویا و burn-in ۸۹

۱-۴-۴ عملکرد در هر واحد هزینه برای سیستم‌هایی که طول عمر مؤلفه‌های iid نمایی دارند ۹۲

۲-۴-۴ عملکرد در هر واحد هزینه برای سیستم‌هایی که مؤلفه‌های iid با توزیع غیر نمایی دارند ۹۴

فصل پنجم: علامت توأم سیستم‌های منسجم با مؤلفه‌های مشترک

۱-۵ مقدمه ۹۸

۲-۵ علامت توأم دو سیستم منسجم ۹۹

۳-۵ خواص ترتیبی با استفاده از علامت‌های توأم ۱۰۶

نمادها ۱۲۱

واژه نامه ۱۲۲

منابع و مآخذ ۱۲۵

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحه
شکل ۱-۱: سیستم سری با ۳ مؤلفه.....	۳
شکل ۲-۱: سیستم موازی با ۳ مؤلفه.....	۳
شکل ۳-۱: سیستم ۲ از ۳.....	۴
شکل ۴-۱: سیستم سری - موازی.....	۴
شکل ۱-۳: دو سیستم منسجم که علامت‌های آن‌ها با معیار نرخ مخاطره مرتب شده‌اند.....	۵۴
شکل ۲-۳: دو سیستم منسجم که علامت‌های آن‌ها با معیار نرخ مخاطره معکوس مرتب شده‌اند.....	۵۷
شکل ۳-۳: دو سیستم منسجم که علامت‌های آن‌ها تنها با معیار نرخ مخاطره معکوس مرتب شده‌است.....	۵۷
شکل ۴-۳: سیستم‌هایی که علامت‌های آن‌ها تنها با معیار نرخ مخاطره مرتب شده‌است.....	۵۷

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱: زمان های شکست مرتب شده مؤلفه‌ها که منجر به از کار افتادن سیستم می شود.....	۶
جدول ۱-۲: علامت از مرتبه ۴ سیستم‌های منسجم با ۱ تا ۴ مؤلفه تبادل پذیر.....	۳۵
جدول ۱-۳: بردار ضرایب نمایش (۱-۳) با $n = 3$ برای سیستم های منسجم با ۱ تا ۳ مؤلفه iid.....	۴۳
جدول ۲-۳: بردار ضرایب (۶-۳) با $n = 3$ برای سیستم های منسجم با ۱ تا ۳ مؤلفه iid.....	۵۱
جدول ۳-۳: بردار $p_1(t)$ برای سیستم‌های ۴ مؤلفه‌ای.....	۶۸
جدول ۴-۳: رفتار علامت های شرطی بر اساس زمان.....	۷۱
جدول ۱-۴: تجزیه علامت پویا با شرط $\{X_{2:5} \leq t < X_{3:5}\} \cap \{T > t\}$	۸۱

فصل اول

تعاریف و مفاهیم پایه

۱-۱ مقدمه

با توجه به اینکه تعداد سیستم های منسجم^۱ از مرتبه n با افزایش n به طور نمایی افزایش می یابد، استفاده از تابع ساختار در مطالعه سیستم ها جهت مقایسه و بویژه بهینه سازی آن ها محققان را دچار مشکل می کند. همچنین توابع ساختار عبارات جبری پیچیده ای دارند که نمایش های معادل متفاوت دارند. بنابراین به دنبال شاخص دیگری هستیم که نسبت به تابع ساختار کلیت کمتری داشته باشد. این شاخص که در بخش بعدی به طور کامل معرفی می شود علامت^۲ سیستم نامیده می شود و برای اولین بار در سال ۱۹۸۵ توسط سامانیگو^۳ ارائه شد.

سامانیگو (۱۹۸۵) نشان داد که توزیع طول عمر یک سیستم منسجم با n جزء با طول عمرهای مستقل و هم توزیع را می توان به صورت تابعی از بردار علامت آن سیستم نوشت. کچار^۴ و همکاران (۱۹۹۹) بر اساس بردار علامت سیستم های منسجم را بر مبنای مفاهیم مختلف قابلیت اعتماد مورد مقایسه قرار دادند. ناوارو^۵ و همکاران (۲۰۰۸a)

¹ Coherent system

² Signature

³ Samaniego

⁴ Kochar

⁵ Navarro

راهکاری برای مقایسه سیستم‌ها با تعداد مؤلفه‌های متفاوت در حالت i.i.d ارائه دادند و همچنین نشان دادند تحت شرایطی نتایج مشابه در حالت "تبادل پذیری ضعیف" به دست می‌آید. ناوارو و همکاران (۲۰۰۸b) نشان‌های ترتیبی نوشته می‌شود و سپس بر این اساس به مقایسه باقیمانده‌های عمر سیستم‌های مختلف پرداختند. سامانینگو و همکاران (۲۰۰۹) مفهوم علامت پویا را معرفی کرده و کاربرد آن در عمل burn-in را مورد بررسی قرار دادند. ناوارو و همکاران (۲۰۱۰) مفهوم علامت توأم را برای سیستم‌هایی که مؤلفه مشترک دارند، ارائه کرده و بر اساس آن نمایش شبه آمیخته‌ای برای توزیع توأم طول عمر دو سیستم منسجم به دست آوردند.

در فصل‌های بعد خواهیم دید که مقایسه بردار علامت سیستم‌ها معیاری برای انتخاب سیستم مطلوب می‌باشد. در این فصل مفاهیم مقدماتی را مورد مطالعه قرار می‌دهیم ابتدا مفهوم سیستم منسجم و علامت را تعریف کرده و سپس تعاریف و توابع اساسی نظریه قابلیت اعتماد ارائه می‌شوند. همچنین در انتهای این فصل ترتیب‌های تصادفی معرفی شده و قضایای مرتبط ارائه شده‌اند.

۲-۱ سیستم منسجم

امروزه در بخش صنعت و دیگر بخش‌ها با سیستم‌هایی سر و کار داریم که متشکل از تعدادی واحد است که برای انجام یک هدف به یکدیگر متصل شده‌اند. هر واحد به طور مستقل یا وابسته به اجزای دیگر وظیفه‌ای را انجام می‌دهد و بسته به نوع اتصال آنها در سیستم، سیستم وظیفه‌ای را انجام می‌دهد.

فرض می‌کنیم سیستم دارای n جزء است. همچنین فرض می‌کنیم اجزای سیستم دارای دو وضعیت هستند در حال کار کردن هستند (روشن) یا از کار افتاده‌اند (خاموش). برای توصیف این دو وضعیت یک متغیر دو مقداری $X_i, i=1,2,\dots,n$ به صورت زیر معرفی می‌کنیم.

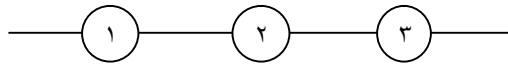
$$X_i = \begin{cases} 1 & \text{اگر جزء } i \text{ ام روشن باشد} \\ 0 & \text{اگر جزء } i \text{ ام خاموش باشد} \end{cases} \quad (1-1)$$

همچنین فرض می‌کنیم سیستم نیز در یکی از دو وضعیت روشن یا خاموش باشد. وابستگی سیستم به اجزای آن توسط تابع دو مقداری $\varphi(\underline{X})$ که به تابع ساختار معروف است مشخص می‌شود. که در آن $\underline{X} = (X_1, \dots, X_n)$. لذا داریم:

$$\varphi(\underline{\mathbf{x}}) = \begin{cases} 1 & \text{اگر سیستم روشن باشد} \\ 0 & \text{اگر سیستم خاموش باشد} \end{cases} \quad (2-1)$$

مثال ۱-۱ (سیستم متوالی (سری)): سیستم متوالی (سری) سیستمی است که عملکرد آن مستلزم عملکرد تمام اجزای آن باشد. به عبارت دیگر سیستم روشن است اگر تمام اجزای آن روشن باشند. برای چنین سیستمی تابع ساختار عبارتست از:

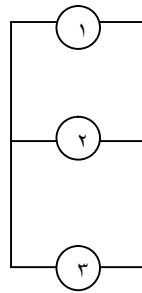
$$\varphi(\underline{\mathbf{x}}) = \prod_{i=1}^n x_i = \min_{1 \leq i \leq n} x_i$$

شکل ۱-۱: سیستم سری با ۳ مؤلفه

مثال ۲-۱ (سیستم موازی): سیستم موازی سیستمی است که عملکرد آن مستلزم عملکرد حداقل یکی از اجزای آن باشد. به عبارت دیگر سیستم روشن است اگر و تنها اگر حداقل یکی از اجزای آن روشن باشد. تابع ساختار چنین سیستمی برابر است با:

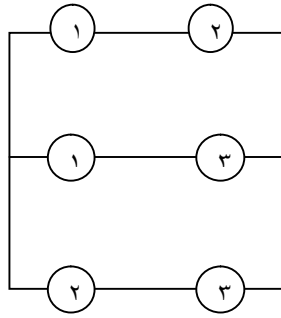
$$\varphi(\underline{\mathbf{x}}) = 1 - \prod_{i=1}^n (1 - x_i) = \max_{1 \leq i \leq n} x_i$$

شکل ۲-۱: سیستم موازی با ۳ مؤلفه

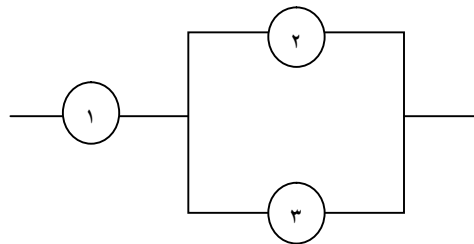
مثال ۳-۱ (سیستم k از n): سیستم k از n سیستمی است که عملکرد آن مستلزم عملکرد حداقل $(n-k+1)$ مؤلفه می باشد ($k \leq n$). به عبارت دیگر سیستم با از کار افتادن k مؤلفه از کار می افتد. برای یک سیستم k از n تابع ساختار به شکل زیر خواهد بود:

$$\varphi(\mathbf{x}) = \begin{cases} 1 & \sum_{i=1}^n x_i \geq n - k + 1 \\ 0 & \sum_{i=1}^n x_i < n - k + 1 \end{cases} \quad (3-1)$$

شکل ۳-۱: سیستم ۲ از ۳

مثال ۴-۱ سیستم با ساختار زیر را در نظر بگیرید که اتصال سری مؤلفه اول با یک زیر سیستم است که متشکل از دو واحد است که به صورت موازی به هم وصل شده اند:

شکل ۴-۱: سیستم سری - موازی

تابع ساختار این سیستم به صورت زیر است:

$$\varphi(\mathbf{x}) = x_1(1 - (1 - x_2)(1 - x_3)) = \min(x_1, \max(x_2, x_3)) \quad (4-1)$$

تذکر ۱-۱ سیستم های سری و موازی حالت خاصی از سیستم های k از n می باشند. به عبارت دیگر یک سیستم سری، یک سیستم 1 از n و یک سیستم موازی یک سیستم n از n است.

تعریف ۱-۱: تابعی با ساختار $\varphi(\mathbf{x})$ را یکنوا گوئیم هرگاه دارای خواص زیر باشد:

$$\varphi(1, \dots, 1) = 1, \quad \varphi(0, \dots, 0) = 0 \quad 1.$$

$$\varphi(\underline{x}) \leq \varphi(\underline{y}) \quad \text{اگر } \underline{x} < \underline{y} \text{ آنگاه} \quad 2.$$

$\underline{x} < \underline{y}$ بدین معنی است که برای $i=1, 2, \dots, n$ ، $x_i \leq y_i$ ، اما حداقل برای یک i نامساوی $x_i < y_i$ اکید باشد. علاوه بر دو شرط فوق اگر فرض کنیم سیستم شامل هیچ جزء نامرتبلی نباشد (جزئی که روشن یا خاموش بودن آن تأثیری در وضعیت سیستم نگذارد) سیستم را یک سیستم منسجم گوئیم. نمونه ای از سیستم های منسجم، سیستم های k از n می باشند. در ادامه بردارهای قطع کننده و بردارهای مسیر را تعریف می کنیم.

تعریف ۱-۲ بردار وضعیت \underline{x} را یک بردار مسیر گوئیم هرگاه $\varphi(\underline{x}) = 1$. مجموعه $P(\underline{x}) = \{i, x_i = 1\}$ را یک مجموعه مسیر گوئیم. علاوه بر این اگر برای هر $\underline{x} > \underline{y}$ ، $\varphi(\underline{y}) = 0$ آنگاه مجموعه مسیر متناظر را یک مجموعه مسیر مینمال گوئیم.

تعریف ۱-۳ بردار وضعیت \underline{x} را یک بردار قطع کننده گوئیم هرگاه $\varphi(\underline{x}) = 0$. مجموعه $C(\underline{x}) = \{i, x_i = 0\}$ را یک مجموعه قطع کننده گوئیم. علاوه بر این اگر برای هر $\underline{x} < \underline{y}$ ، $\varphi(\underline{y}) = 1$ آنگاه مجموعه قطع کننده متناظر را یک مجموعه قطع کننده مینمال گوئیم.

تعریف ۱-۴ قابلیت اعتماد جزء i ام، X_i ، که با p_i نشان می دهیم عبارتست از احتمال اینکه X_i برابر ۱ باشد (یعنی احتمال اینکه جزء i ام کار کند). به عبارت دیگر:

$$p_i = P(X_i = 1) = E(X_i) \quad i = 1, 2, \dots, n \quad (5-1)$$

به طور مشابه برای یک سیستم قابلیت اعتماد آن را که با h نشان می دهیم به صورت زیر تعریف می شود:

$$h = P(\varphi(\underline{x}) = 1) = E(\varphi(\underline{x})) \quad (6-1)$$

۱-۳ علامت سیستم منسجم

تعریف ۱-۵ فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n طول عمرهای iid از یک سیستم منسجم n مؤلفه ای با توزیع پیوسته مشترک $F(x)$ هستند. علامت سیستم یک بردار احتمال n بعدی $S = (S_1, S_2, \dots, S_n)$ است که i امین مؤلفه آن، s_i ،

برابر با احتمال از کار افتادن سیستم به محض i امین خرابی مؤلفه‌های سیستم می‌باشد. به عبارت دیگر $s_i = P(T = X_{in})$ که T طول عمر سیستم و X_{in} ، i امین آماره ترتیبی متناظر با طول عمر مؤلفه‌ها می‌باشد. مثال ۱-۵ سیستم شکل ۱-۴ را در نظر بگیرید. فرض کنید X_i ها نشان دهنده طول عمر مؤلفه‌ها باشند، $T = \min(X_1, \max(X_2, X_3))$. آماره‌های ترتیبی زمان خراب شدن مؤلفه‌ها، که باعث از کار افتادن سیستم می‌شود در جدول ۱-۱ نشان داده شده است. با استفاده از جدول می‌توان بردار علامت سیستم را تعیین کرد. داریم:

جدول ۱-۱: زمان‌های شکست مرتب شده مؤلفه‌ها که منجر به از کار افتادن سیستم می‌شود.

زمان‌های شکست مرتب شده مؤلفه‌ها	آماره ترتیبی معادل با زمان شکست سیستم
$X_1 < X_2 < X_3$	$X_{1:3}$
$X_1 < X_3 < X_2$	$X_{1:3}$
$X_2 < X_1 < X_3$	$X_{2:3}$
$X_2 < X_3 < X_1$	$X_{2:3}$
$X_3 < X_1 < X_2$	$X_{2:3}$
$X_3 < X_2 < X_1$	$X_{2:3}$

$$s_i = \frac{\#\{T = X_{in}\}}{n!}$$

با توجه به جدول بالا نتیجه می‌گیریم:

$$s = \left(\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, 0\right)$$

همانگونه که در مثال مشاهده شد هنگامی که مؤلفه‌ها iid هستند، علامت سیستم تنها به ساختار سیستم بستگی دارد.

مثال ۱-۶ واضح است که طول عمر سیستم k از n برابر با $X_{k:n}$ می‌باشد بنابراین بردار علامت این سیستم به فرم زیر می‌باشد:

$$s_{k:n} = (\underbrace{0,0, \dots, 0}_{k-1 \text{ times}}, \underbrace{1, 0,0, \dots, 0}_{n-k \text{ times}}) \quad (۷-۱)$$

۴-۱ مفاهیم اساسی نظریه قابلیت اعتماد

می‌توانیم به جای در نظر گرفتن دو وضعیت خاموش یا روشن، برای مؤلفه‌ها و به طبع برای سیستم طول عمر قائل شویم. بنابراین فرض می‌کنیم جزء i ام دارای طول عمر X_i باشد که تابع توزیع آن $F_i(t) = P(X_i \leq t)$ است. برای تعریف طول عمر سیستم فرض کنید متغیرهای تصادفی دو مقداری $Y_i(t)$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم.

$$Y_i(t) = \begin{cases} 1 & X_i > t \\ 0 & X_i \leq t \end{cases} \quad (۸-۱)$$

بردار وضعیت اجزای سیستم را با $\underline{Y}(t) = (Y_1(t), Y_2(t), \dots, Y_n(t))$ نمایش می‌دهیم. طول عمر سیستم مقداری از t است که در آن سیستم برای اولین بار وارد وضعیت از کارافتادگی می‌شود یعنی $T = \inf\{t, \varphi(\underline{Y}(t)) = 0\}$ در این حالت قابلیت اعتماد سیستم که با $\bar{F}(t)$ نمایش می‌دهیم به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\bar{F}(t) = p(T > t) = 1 - F(t) \quad (۹-۱)$$

به عنوان مثال طول عمر سیستم سری $\min_{1 \leq i \leq n} X_i$ و طول عمر سیستم موازی $\max_{1 \leq i \leq n} X_i$ و قابلیت اعتماد این دو سیستم به ترتیب $\prod_{i=1}^n \bar{F}_i(t)$ و $1 - \prod_{i=1}^n F_i(t)$ می‌باشند. قضایای زیر را بدون اثبات بیان می‌کنیم برای اثبات به بارلو و پروچان^۱ (۱۹۸۱) مراجعه کنید.

قضیه ۱-۱ یک سیستم n مؤلفه ای با طول عمر های X_1, X_2, \dots, X_n را در نظر بگیرید و فرض کنید P_1, P_2, \dots, P_r مجموعه مسیرهای مینیمال باشند، آنگاه طول عمر سیستم T را می‌توان بر حسب مسیرهای مینیمال به صورت زیر نوشت:

$$T = \max_{j=1,2,\dots,r} \min_{i \in P_j} X_i \quad (۱۰-۱)$$

^۱ Barlow and Proschan

قضیه ۲-۱ یک سیستم n مؤلفه ای با طول عمر های X_1, X_2, \dots, X_n را در نظر بگیرید و فرض کنید C_1, C_2, \dots, C_k مجموعه قطع کننده های مینیمال سیستم باشند. آنگاه طول عمر سیستم T را می توان بر حسب قطع کننده های مینیمال به صورت زیر نوشت:

$$T = \min_{j=1,2,\dots,k} \max_{i \in C_j} X_i \quad (11-1)$$

یکی از مفاهیم مهم در قابلیت اعتماد مفهوم نرخ مخاطره است که نرخ از کار افتادگی سیستم در زمان t را نشان می دهد و به صورت زیر تعریف می شود:

تعریف ۱-۶ اگر X یک متغیر تصادفی با تابع توزیع مطلقاً پیوسته F باشد آنگاه نرخ مخاطره X عبارتست از

$$r(t) = \lim_{\Delta t \downarrow 0} \frac{P(t < X \leq t + \Delta t | X > t)}{\Delta t} = \frac{f(t)}{F(t)} \quad t \in R \quad \bar{F}(t) > 0 \quad (12-1)$$

تعریف ۱-۷ فرض کنید F تابع توزیع متغیر طول عمر T باشد. F را متعلق به کلاس توزیع های با نرخ شکست صعودی (نزولی) گوئیم هر گاه $r(t)$ ، تابع نرخ شکست T ، تابعی صعودی (نزولی) از t باشد. معمولاً از علامت اختصاری (DFR) (IFR) برای نشان دادن آن که F دارای نرخ شکست صعودی (نزولی) است استفاده می کنیم.

تذکر ۱-۲ F ، (DFR) (IFR) است اگر و تنها اگر $P(T-t > x | T > t) = \frac{\bar{F}(x+t)}{\bar{F}(t)}$ تابعی نزولی (صعودی)

بر حسب t باشد.

تعریف ۱-۸ فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n نشان دهنده طول عمر n مؤلفه iid از یک سیستم منسجم باشند. T را طول عمر سیستمی با تابع قابلیت $\bar{F}_T(t)$ و تابع چگالی $f_T(t)$ در نظر بگیرید. اگر فرض کنیم طول عمر سیستم از t بیشتر باشد (یعنی $T > t$)، آنگاه باقیمانده عمر سیستم را با متغیر $(T-t | T > t)$ نمایش می دهیم. تابع قابلیت اعتماد، \bar{G} ، و تابع چگالی این متغیر به صورت زیر است.

$$\bar{G}(x) = \frac{\bar{F}_T(t+x)}{\bar{F}_T(t)}, \quad g(x) = \frac{f_T(t+x)}{\bar{F}_T(t)} \quad (13-1)$$

تعریف ۱-۹ میانگین باقیمانده عمر یکی از اندازه های مهم در مطالعات طول عمر است که آن را با $m(t)$ نمایش می دهیم و به صورت زیر تعریف می شود

$$\begin{aligned}
 m(t) &= E(T - t | T > t) \\
 &= \begin{cases} \int_0^{\infty} \bar{F}(x) dx \\ \frac{t}{\bar{F}(t)} & \bar{F}(t) > 0 \\ 0 & \bar{F}(t) = 0 \end{cases} \quad (14-1)
 \end{aligned}$$

تعریف ۱۰-۱ یکی دیگر اندازه های مهم در قابلیت اعتماد تابع نرخ مخاطره معکوس می باشد که به صورت زیر تعریف می شود:

$$\begin{aligned}
 \tilde{r}(t) &= \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{P(t - \varepsilon < T < t | T \leq t)}{\varepsilon} \\
 &= \frac{f(t)}{F(t)} \quad (15-1)
 \end{aligned}$$

تعریف ۱۱-۱ فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n نشان دهنده طول عمر n مؤلفه iid از یک سیستم منسجم باشند. T را طول عمر سیستمی با تابع قابلیت $\bar{F}_T(t)$ و تابع چگالی $f_T(t)$ قرار دهید. فرض می کنیم سیستم در زمانی قبل از t از کار افتاده است. مدت زمان غیر فعال بودن سیستم را با متغیر $(t - T | T \leq t)$ نمایش می دهیم. تابع قابلیت اعتماد، \bar{H} ، و تابع چگالی این متغیر به ترتیب برابرند با:

$$\bar{H}(x) = \frac{F_T(t-x)}{F_T(t)}, \quad h(x) = \frac{f_T(t-x)}{F_T(t)} \quad (16-1)$$

تعریف ۱۲-۱ فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n نشان دهنده طول عمر n مؤلفه iid از یک سیستم i از n باشد. فرض می کنیم تا زمان t ، حداکثر $r-1$ مؤلفه از کار افتاده اند در حالی که سیستم هنوز به کار کردن خود ادامه می دهد. یک باقیمانده عمر برای سیستم، متغیر $(X_{i:n} - t | X_{r:n} > t)$ ($r \leq i \leq n$) می باشد، که با نماد $GRL_{r,i,n}(t)$ نشان داده می شود و به آن باقیمانده عمر تعمیم یافته می گوئیم. تابع قابلیت اعتماد و تابع چگالی این متغیر را به ترتیب با $\bar{H}_{r,i,n,t}$ و $h_{r,i,n,t}$ نمایش می دهیم.

تعریف ۱۳-۱ فرض کنید X_1, X_2, \dots, X_n نشان دهنده طول عمر n مؤلفه iid از یک سیستم r از n و $X_{1:n}, X_{2:n}, \dots, X_{n:n}$ آماره های ترتیبی متناظر باشند. فرض می کنیم تا زمان t ، سیستم از کار افتاده است. مدت زمان غیر فعال بودن i امین آماره ترتیبی در چنین سیستمی، متغیر $(t - X_{i:n} | X_{r:n} \leq t)$ می باشد، که با نماد

$GIL_{r,i,n}(t)$ ، $(i \leq r \leq n)$ ، نشان داده می‌شود. تابع قابلیت اعتماد و تابع چگالی این متغیر به ترتیب با $\bar{H}_{i,r,n}(t)$ و $h_{i,r,n}(t)$ نمایش داده می‌شوند

تعریف ۱-۱۴ تابع دو متغیره $f(x,y)$ مثبت کامل از مرتبه ۲، TP_2 ، نامیده می‌شود، اگر رابطه زیر به ازای هر $x \leq x', y \leq y'$ برقرار باشد.

$$f(x,y)f(x',y') \geq f(x',y)f(x,y') \quad (17-1)$$

اگر نامساوی بالا عکس شود، $f(x,y)$ معکوس منظم از مرتبه ۲ نامیده می‌شود که با RR_2 نشان داده می‌شود. برای جزئیات بیشتر در مورد TP_2 و RR_2 به کارلین^۱ (۱۹۶۸) مراجعه شود.

اکنون لم زیر را در مورد $h_{i,r,n}(t)$ و $h_{r,i,n}(t)$ داریم. برای اثبات به هو و همکاران (۲۰۰۷) مراجعه شود.

لم ۱-۱

۱. برای $r \leq i \leq n$ ، تابع چگالی $h_{r,i,n}(x)$ در $(x,i) \in (0,\infty) \times \{r,\dots,n\}$ ، TP_2 است.

۲. برای $i \leq r \leq n$ ، تابع چگالی $h_{i,r,n}(x)$ در $(x,i) \in (0,\infty) \times \{1,\dots,r\}$ ، RR_2 است.

تعریف ۱-۱۵ گوئیم متغیر تصادفی X (یا توزیع F) نو بهتر از کهنه است^۲ (NBU) ، اگر برای هر $s \geq 0$ و $t \geq 0$ داشته باشیم: $\bar{F}(s)\bar{F}(t) \geq \bar{F}(s+t)$.

تعریف ۱-۱۶ گوئیم متغیر تصادفی X (یا توزیع F) نو بدتر از کهنه است^۳ (NWU) ، اگر برای هر $s \geq 0$ و $t \geq 0$ داشته باشیم: $\bar{F}(s)\bar{F}(t) \leq \bar{F}(s+t)$.

۵-۱ ترتیب‌های تصادفی

در این بخش ترتیب‌های تصادفی را مورد مطالعه قرار می‌دهیم. مهم‌ترین و رایج‌ترین ترتیب‌ها در متون آمار و احتمال که در این بخش مورد بررسی قرار می‌گیرند عبارتند از: ترتیب تصادفی معمولی \leq_{st} ، ترتیب نرخ مخاطره \leq_{hr} و ترتیب نسبت درست‌نمایی \leq_{lr} . ابتدا ترتیب‌های تصادفی در حالت پیوسته ارائه می‌شوند سپس حالت

¹ Karlin

² New Better than Used

³ New Worse than Used